

KURIER MORSKI

ILUSTROWANY, BEZPŁATNY MAGAZYN WAKACYJNY | NR 2/2014 LIPIEC | GDYNIA
WWW.LEGENDAMORSKA.PL

Do Gdyni przez
sklep z pamiątkami

Kto nie widzi przeszkód?

Planetarium gdyńskie

Sensacje morskie –
JW. 4026 – Formoza

Słowo wstępu

Było Święto Morza

Mocnym akcentem zakończyły się gdyńskie obchody Święta Morza – okręty, antyterroryści, pożar na morzu, ćwiczenia ratownicze – to wszystko w ramach ćwiczeń blokadowych kończących dzień Marynarki Wojennej. Nawiązujące do 1932 roku obchody powoli tworzą własną tradycję, w dużej mierze przywołując morską historię ale też kreując oryginalne pomysły.

Na początek *Dar Młodzieży* postawił w porcie żagle. *Zawisza Czarny* i gdyńskie jachty zapraszały na krótkie rejsy po zatoce zachęcając w ten sposób do wejścia w żeglarski świat. Odświeżone w tych dniach tablice pamiątkowe Teresy Remiszewskiej i Wiktora Gorządka przywoływać będą od tej pory te wielkie postaci polskiego morza.

Odwiedziny rybackich pomeranek z Jastarni były sporą atrakcją obchodów podobnie jak otwarte dla publiczności planetarium i symulatory nawigacyjne Akademii Morskiej, historyczne rekonstrukcje podczas pikniku w Muzeum Marynarki Wojennej. W sumie było to 9 dni morskiej nauki i zabawy w całym mieście.

Pod żaglami

Lipiec powitał upałami, jego druga połowa, nawet bez tropikalnych temperatur, dostarczy gorących wrażeń wszystkim, którzy pojawią się w rejonie plaży, mariny, czy bulwaru nadmorskiego. Lotto Grand Prix Gdynia Cup to regaty w najbardziej widowiskowej regatowej klasie 49-er. Tegoroczne wyścigi w Gdyni (17–20 lipca) odbędą się pomiędzy najważniejszymi startami sezonu – Mistrzostwami Europy w Helsinkach a Mistrzostwami Świata w Santander. Te dwuosobowe, uskrzydłone łódki wymagają od żeglarzy niezwyklej sprawności w manewrowaniu na wielkich prędkościach. Dla naszej kadry narodowej rozpoczął się już wyścig po nominacje olimpijskie na Rio de Janeiro.

A w dniach 31 lipca – 3 sierpnia odbędzie się tradycyjny przegląd jachtowej techniki podczas targów Wiatr i Woda. Marinę wypełnią mniej lub bardziej zaawansowane konstrukcje – małe i duże, motorowe i żaglowe, luksusowe i sportowe. Spotkania z żeglarzami, konstruktorami, producentami, nowości na wodzie i stoiska na lądzie – będzie barwnie i światowo.

Marina, a dokładniej Basen Żeglarski im. Generała Żaruskiego to także wielka historia polskich żagli. Przypominają o niej kolejne tablice w Alei Żeglarstwa Polskiego, pomniki Żaruskiego czy Teligi i szczególnie rocznice – 80 lat temu *Dal* Andrzeja Bohomolca, jako pierwszy polski jacht, pokonał północny Atlantyk, docierając do Nowego Jorku; 40 lat temu *s/y Copernicus*, dowodzony przez Zygryda Perlickiego, opłynął świat w pierwszych wielkich regatach załogowych Whitbread Round The World Race. Przechadzając się po marinie warto poszukać tego zasłużonego oldtimera, wciąż ma tu swą macierzystą przystań.

Na skrzydłach

Dla miłośników skrzydeł atrakcją będzie z pewnością dzień otwarty lotniska Babie Doły (19 lipca). Prezentować się będzie tam Brygada Lotnictwa Marynarki Wojennej, obchodząca 20. rocznicę powstania. Stacjonarna wystawa sprzętu latającego i wyposażenia lotniczego, ale przede wszystkim pokazy w locie kilku typów śmigłowców eksploatowanych przez Brygadę zainteresują wielu. Lotnicy Brygady pełnią służbę w bardzo różnych specjalnościach. Są wśród nich morskcy ratownicy, tropiciele okrętów podwodnych, inni prowadzą powietrzne rozpoznanie, kolejni operują z pokładów okrętów.

A tydzień później między niebem a wodą rozegrane zostaną Mistrzostwa Świata Red Bull Air Race (26–27 lipca). Takiej imprezy jeszcze w Polsce nie było: ekstremalne przeżycia gdy dwunastu pilotów niewielkich

ale szybkich maszyn w brawurowej rywalizacji zaprezentuje się w powietrzu, nad akwenem sąsiadującym z plażą Śródmieście i bulwarem nadmorskim.

Ich mistrzowskie ewolucje będzie można oglądać bezpłatnie z bulwaru nadmorskiego. Warto pamiętać o lornetkach, okularach przeciwsłonecznych i kremie do opalania (wierzmy w słońce) – te zalecenia powtarzamy za organizatorami Mistrzostw.

Nie tylko w słońcu

Polecamy sezonowe nowości w gdyńskich muzeach. W Muzeum Miasta Gdyni – *Arkadia – gdyńskie letnisko przełomu XIX/XX w.* to wystawa o początkach Gdyni sprzed czasów kiedy rozpoczęła się budowa portu i miasta. Narracja wystawy wprowadza w klimat miejscowości letniskowej, a równocześnie niewielkiej rolno-rybackiej wsi Gdynia, która niebawem zmieni swój charakter dzięki przedsiębiorczości mieszkańców i przybyszów z całej Polski. Z kolei projekt MM Modernizm w nowatorski sposób łączy muzykę i fotografię. Wrażenie jest piorunujące – wystarczy stanąć przed kolejnymi fotografiami przedwojennej Gdyni, by obrazy... ożywały. To jest możliwe dzięki nowoczesnej technologii.

W Muzeum Marynarki Wojennej nowa, unikatowa ekspozycja Super Drawings in 3 D. W trójwymiarowej cyber – przestrzeni wędrujemy po wnętrzach wielkich okrętów minionej wojny. A jeszcze tego lata pojawi się zupełnie nowa plenerowa ekspozycja broni i uzbrojenia. Na razie owiana mgłą tajemnicy, ale warto zachować czujność.

Podobnie jak w ubiegłych latach wędrować będziemy popularnymi już szlakami Legendy Morskiej Gdyni, gdyńskiego modernizmu, i co jest nowością sezonu penetrować będziemy Halę Targową – symbol gdyńskiego kupiectwa i przedsiębiorczości. I o wszystkim postaramy się powiedzieć w *Kurierze Morskim*.

Kto nie widzi przeszkód?

Na tak zadane w mesie pytanie
wszyscy podnoszą rękę.

Nic dziwnego – bo nie widzą wszyscy
– to rejs niewidomych żeglarzy.

Zobaczyć morze

Akcję *Zobaczyć morze* wymyślił Roman Roczeń w 2006 roku – fundacja Gniazdo Piratów już dziewiąty rok organizuje rejsy żaglowcem *Zawisza Czarny*, współpracując z Centrum Wychowania Morskiego ZHP – armatorem żaglowca. To rejsy dla niepełnosprawnych osób z dysfunkcją wzroku. Jak piszą w materiałach informacyjnych – celem rejsów, w których połowę załogi stanowią osoby niewidome lub słabo widzące, jest pomoc osobom niepełnosprawnym w integracji społecznej poprzez:

- rehabilitację niewidomych przez konieczność zmagania się z trudami dotąd nie poznanymi,
- rozpowszechnianie informacji o niewidomych w społeczeństwie i prezentowanie ich prawdziwych możliwości,
- walory szkoleniowe i ogólnospołeczne dla osób zdrowych biorących udział w projekcie,
- możliwość przeżycia wspólnej, pięknej przygody na morzu. Żaglowiec przez ok. 1 miesiąc w sezonie służy niewidomym i niedowidzącym żeglarzom – ok. 350 osób od początku akcji. Rekrutację prowadzą za pośrednictwem internetu, utrzymują kontakt ze szkołami dla młodzieży z dysfunkcją wzroku i wciąż szukają mecenasów gotowych pomóc im zobaczyć morze. Pływają głównie po Bałtyku.

Równie niezbędnym jak *Zawisza Czarny* jest w tej akcji kapitan Janusz Zbierajewski. Patrzy wraz z nimi w morze od samego początku.

– *Gdy któregoś dnia w warszawskim klubie kapitan Janusz Zbierajewski zapytał mnie, czy popłynęłbym z niewidomymi żeglarzami, odpowiedziałem – w życiu nie widziałem niewidomego żeglarza – wspomina Jurek, oficer na Zawiszy Czarnym.*

Janusz na to – *jeden przed chwilą siedział z nami przy stoliku.*

– *To był Romek Roczeń – zupełnie nie zorientowałem się, że nie widzi. I zdecydowałem się popłynąć z nimi. Od tej pory jestem tutaj regularnie.*

Jurek ma w Warszawie firmę produkującą super obrabiarki do metalu, Andrzej – też oficer na *Zawiszy* – jest renomowanym finansistą, pracuje dla agencji rządowych, Robert – bosman, współorganizator rejsów – szefuje firmom spedycyjnym.

Wszyscy widzą, ale niezwykle cenią sobie pływanie z niewidzącymi. Każdy rejs to spotkanie z przyjaciółmi, spotkanie na które czekają, które jest oddechem i radością. Co robicie na co dzień? – na takie standardowe dziennikarskie pytanie ci, którzy *nie widzą przeszkód*, odpowiadają ze śmiechem – *wyplatamy szczotki i koszyki*. To oczywiście żart, odniesienie do stereotypu niepełnosprawnych, nadających się jedynie do najprostszych czynności. A naprawdę? Paweł jest perkusistą i przewodnikiem w międzynarodowym projekcie *Niewidzialna Wystawa*; Karolina skończyła Akademię Muzyczną – jest dyrygentem chórów; Andrzej pracuje w ochronie – przy komputerze analizuje i wyszukuje zagrożenia; Marta jest psychologiem. Dlaczego pływają? Bo naprawdę chcą zobaczyć morze. Poczuć wiatr, szum fali za burtą, łopot żagli, czuć opór steru podczas ciężkiej pogody. I być ze sobą na jednym pokładzie, pełnić wachty i śmiać się podczas wieczornych rozmów w mesie. W bieżącym sezonie *Zawisza Czarny* uczestniczy w akcji między 5 lipca i 5 sierpnia – w trzech etapach na trasie Gdynia – Sztokholm – Flensburg. Kapitan Janusz Zbierajewski, za udział w projekcie *Zobaczyć morze* wyróżniony został nagrodą im. kapitana Leszka Wiktorowicza – nieżyjącego już komendanta *Daru Młodzieży*. Wysoko ceni wysiłek i pasję tych wiernych żeglarzy. I nawet, jak czasami mówi *źle to widzę* – to wiadomo, że jest to jeszcze jeden żartobliwy kalambur, bo przecież oni nie widzą przeszkód.

Legendarne postacie

Mariusz Zaruski

Urodzony w 1867 roku w Dumanowie na Podolu. Generał kawalerii, żeglarz, marynarz i taternik. Mariusz Zaruski był istnym człowiekiem renesansu, o niezmiernie szerokich horyzontach i rozległych zainteresowaniach.

W 1885 roku rozpoczyna studia na Uniwersytecie w Odessie.

W czasie studiów angażuje się w działalność konspiracyjną i niepodległościową, za co w 1894 roku zostaje aresztowany i zesłany do Archangielska. Tam kończy szkołę morską.

W 1899 roku wraca na Krym, a w 1901 roku przeprowadza się do Krakowa i podejmuje studia w krakowskiej ASP. Trzy lata później przenosi się do Zakopanego, gdzie zakłada Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (TOPR). W 1927 roku zostaje starostą morskim w Gdyni.

Był aktywnym społecznikiem, zaangażowanym w propagowanie edukacji morskiej i żeglarstwa. Założyciel Polskiego Yacht Klubu. Stał na czele Komitetu Floty Narodowej, odpowiedzialnego za zakup statków dla polskiej floty (m. in. *Daru Pomorza*). Prezes Polskiego Związku Żeglarskiego w latach 1932–1935. Aktywnie działał na rzecz polskiego harcerstwa. W latach 1935–1939 był kapitanem harcerskiego szkunera *Zawisza Czarny*. Po wybuchu II wojny światowej zostaje uwięziony w Lwowie, a następnie przeniesiony do więzienia na Krymie, gdzie umiera w 1941 roku.

Legendarne statki, jachty i okręty

Samarytanka

Samarytanka była pierwszą jednostką samodzielnie zaprojektowaną i zbudowaną przez Stocznice Gdyni.

Zleceniodawcą był Urząd Morski w Gdyni. *Samarytanka* miała służyć jako motorówka sanitarna, a jej dyspozytorem był lekarz portowy. Konstrukcja okazała się nieudana – w eksploatacji przysparzała wiele kłopotów. Trudny w obsłudze silnik, źle zaprojektowany kadłub, mała prędkość, a także zbyt wąskie wejście do pomieszczenia dla chorych, uniemożliwiające wnoszenie ich na noszach sprawiały, że motorówka była używana raczej niechętnie. Lekarze woleli poruszać się pilotówkami lub karetkami, które były znacznie szybsze i praktyczniejsze od *Samarytanki*. Obecnie – ocalała i wyremontowana *Samarytanka* – eksponowana jest obok budynku dyrekcji byłej Stoczni Gdynia (ul. Chrzanowskiego 3/5), zaś docelowo trafi do zbiorów ekspozycji tworzonego Muzeum Emigracji przy ul. Polskiej 1.

ORP Iskra

Trójmasztowy szkuner gaflowy zwodowano w Holandii w 1917 roku pod nazwą *Vlissingen*, a w 1921 roku sprzedany został armatorowi z Glasgow i przemianowany na *St. Blanc*. Wykorzystywany był jako jednostka handlowa w żegludze przybrzeżnej.

W 1926 roku kierownictwo Marynarki Wojennej zdecydowało się na zakup żaglowca szkoleniowego dla podchorążych. Wybór padł właśnie na *St. Blanc*. Po gruntownej przebudowie w Gdańsku, na terenie dzisiejszej Stoczni Północnej, 6 maja 1928 roku podniesiono banderę i nadano okrętowi nazwę *Iskra*.

Po ćwiczebnym rejsie bałtyckim, *Iskra* wyszła w pierwszą podróż oceaniczną. W drodze powrotnej, w pobliżu Dover, w mgłę doszło do zderzenia z norweskim parowcem *Gray Country*. Szybka decyzja dowódcy okrętu osadzenia *Iskry* na mieliźnie uratowała jednostkę. W 1930 roku *Iskra* odbyła jedyną podróż transatlantycką – dotarła do Santiago de Cuba i Newport – rejs trwał 169 dni, podczas których okręt przebył 13.000 Mm. Do momentu wybuchu wojny żaglowiec odbył 12 podróży szkolnych, regularnie wypływał na Atlantyk i wody Morza Śródziemnego. Wybuch wojny zastał *Iskrę* na morzu w rejonie Casablanki, dokąd okręt zawinął 2 września 1939 r. Tydzień później załoga *Iskry* dała pokaz prawdziwej odwagi i poświęcenia ratując załogę francuskiego krążownika minowego *Pluton*, na którym nastąpiła eksplozja min.

Po kapitulacji Francji *Iskra* przeszła do Gibraltaru i w 1940 r. została przekazana Brytyjczykom. Służyła przez 7 lat pod nazwą HMS *Pigmy* jako baza mieszkalna dla załóg brytyjskich okrętów. W 1948 r., po remoncie, wróciła do kraju. W latach 1948–1955 rejsy kandydackie i praktyki podchorążych realizowano głównie wzdłuż wybrzeży polskich. Dopiero w 1956 r. okręt powrócił na zagraniczne szlaki. Kolejne lata żeglarskiej aktywności *Iskry* przyniosły podróże m.in. do Murmańska, portów zachodniej Europy i tradycyjnie na Morze Śródziemne.

Po czterdziestu ośmiu latach służby na morzu, *Iskrę* jako jednostkę szkolną wycofano z użytkowania. Ostatnim wyjściem okrętu z portu był udział w paradzie żaglowców podczas historycznej, gdyńskiej Operacji Żagiel 1974. Przez dwa następne lata szkuner pełnił rolę bazy koszarowej dla kadetów Szkoły Podchorążych MW. Ostatecznie, 26 listopada 1977 r., nastąpiło uroczyste spuszczenie bandery.

W czasie służby w PMW okręt pokonał 201 000 mil morskich, zawijając 135 razy do portów zagranicznych. Ogółem wyszkoliło się na nim 5300 podchorążych i kadetów Marynarki Wojennej oraz 750 żeglarzy cywilnych.

Nazwę historycznego szkunera przejęła zbudowana w 1982 roku barkentyna ORP *Iskra*.

Do Gdyni przez sklep z pamiątkami

Pewnie każdy turysta stał kiedyś przed dylematem co kupić i przywieźć na pamiątkę z letniego wyjazdu nadmorskiego. Przemysł pamiątkarski rozkwitł w Europie już na przełomie XIX/XX w., kiedy zaczęła się moda na kurorty zdrojowe oraz letnie kąpiele słoneczno-morskie. Fabryki z pamiątkami prężnie rozwinęły się także w Gdyni w latach 20 i 30. Pomimo upływu tak wielu lat, wybranie dzisiaj wymarzonej pamiątki bywa trudniejsze niż przed wiekiem. Obecnie w nadmorskich kurortach, w sklepikach i kioskach z pamiątkami, królują głównie te same zestawy oceanicznych muszelek, bliźniacze chińskie pluszaki – uśmiechnięte foczki oraz rybki, czy *kapitańskie* i *marynarskie* czapeczki wykonane z marnej jakości bawełny.

W Gdyni, szczęśliwie, nie brakuje oryginalnych alternatyw. Już za kilkanaście złotych możemy kupić gdyńską, modernistyczną kamienicę – precyzyjnie wykonany miniaturowy model z trwałej żywicy – made in Gdynia. Do wyboru obecnie sześć rodzajów. Już z kilkunastu miniatur możemy ułożyć własny fragment Gdyni, bawiąc się w planistę – urbanistę. Za cenę pięciu miniaturowych kamienic zakupimy efektowny komplet drewnianych mebelków *Mali Moderniści*, inspirowany polskim wzornictwem z lat 50–60. (sklepik Muzeum Miasta Gdyni). Miłośnikom rękodzieła i marynistyki polecamy galerie i sklepy przy ulicy Świętojańskiej. Ship loverom oraz pasjonatom morskich opowieści, sugerujemy odwiedzić księgarnię *Róża Wiatrów* przy ulicy Starowiejskiej,

zaś fanom modelarstwa – kameralny sklepik *Modelarstwo* przy ulicy Władysława IV 5, gdzie dostaniemy nawet archiwalne *Modelarze* z lat 70. Jeśli wciąż czujesz niedosyt, to zajrzyj do sklepu z antykami przy ul. Świętojańskiej, który oferuje m.in. oryginalne elementy wyposażenia statków i okrętów z okresu I poł. XX w. Warto również skorzystać z oferty popularnych, certyfikowanych gdyńskich pamiątek – oznakowanych logo Gdyni, a dostępnych m.in. w Miejskiej Informacji, Bałtyckim Punkcie Informacji Turystycznej oraz w sklepach z pamiątkami w CH Riviera oraz przy Alei Topolowej.

Sensacje morskie – JW. 4026 – Formoza

Zaufaj morzu, ono Cię ocali...
(dewiza komandosów Formozy)

Skraj urwiska, opaska na oczy i komenda *skok!* Co jest po drugiej stronie, jak długo będziesz spadał, wylądujesz w wodzie czy na lądzie? – czasu na zastanowienie nie ma. Zaufasz instruktorowi, czy wycofasz się? Drugiej szansy nie dostaniesz. Tak wygląda tzw. test paniki - jedna z wielu prób w długim procesie sprawdzania kandydatów do Formozy.

JW. 4026 – Formoza

Historia Jednostki Działań Specjalnych Formoza sięga roku 1974, kiedy rozpoczęto studia nad powołaniem specjalnej grupy pływunurków bojowych do prowadzenia działań morskiej dywersji. Rozkazem Szefa Sztabu Głównego Wojska Polskiego, 13 listopada 1975 roku sformowano Jednostkę Wojskową 4026, w składzie 3 Flotyli Okrętów Marynarki Wojennej. Pierwszym dowódcą jednostki nazwanej Wydziałem Pływunurków, a niejawnie określanej Wydziałem Działań Specjalnych, był komandor Józef Rembisz.

W ciągu tych prawie już 40 lat działania, jednostka zmieniała oficjalne nazwy, strukturę, podporządkowanie – stały do dzisiaj pozostał numer JW 4026 i nieoficjalna przez lata nazwa – Formoza. W związku z reorganizacją armii, w 2007 roku, morskich komandosów Marynarki Wojennej włączono w struktury nowo utworzonego rodzaju sił zbrojnych - Wojsk Specjalnych. W 2011 roku nadano tej formacji nazwę Jednostka Wojskowa Formoza. Od 2014 roku jej patronem jest gen. broni Włodzimierz Potasiński, tragicznie zmarły w katastrofie smoleńskiej dowódca Wojsk Specjalnych.

Od początku była to najbardziej tajemnicza, *nieistniejąca*, formacja Marynarki Wojennej. Do dzisiaj o Formozie, jej strukturze, formach działania wiadomo stosunkowo niewiele. Komandosi Formozy operują głównie na morzu, choć przygotowani są również do działań lądowych. Przechodzą wszechstronne przeszkolenie – prowadzą akcje na wodzie i pod jej powierzchnią to tzw. *taktyka niebieska*, na otwartym polu – *taktyka zielona* i w terenie zabudowanym – *taktyka czarna*. Cechy komandosa Formozy – inteligencja, siła, wytrzymałość, kreatywność, zdolność analitycznego myślenia, żelazna wola, nienaganne zdrowie. Kandydaci na komandosów muszą wypełnić ankietę, przejść badania psychologiczne i testy sprawnościowe, wreszcie morderczy

wielodniowy sprawdzian kondycyjno-wytrzymałościowy w terenie. Ostatnim etapem jest rozmowa kwalifikacyjna. Według danych z kilku ostatnich lat, proces rekrutacyjny przechodzą jedna – dwie osoby na dziesięć, a do naboru zgłasza się zwykle 200-300 kandydatów. Zwyczajny *mięśniak*, szukający mocnych wrażeń, ryzykant czy człowiek słabego zdrowia, nie mają tu szans. Nie są jednak supermenami, jak sami mówią *to praca dla ludzi normalnych, którzy potrafią przetrwać i walczyć w nienormalnych warunkach*.

Formoza w ostatnim dwudziestolecu brała udział w licznych misjach stabilizacyjnych i bojowych. Jeszcze w 1994 roku rozpoczęli wspólne ćwiczenia z siłami specjalnymi USA, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec. W latach 2000 i 2003 brali udział w działaniach nad Zatoką Perską, operując początkowo z pokładów okrętów US Navy, później w oparciu o polski okręt ORP *Konradmirał Xawery Czernicki*. Podczas patroli morskich, kontrolowali pływające tam jednostki, sprawdzając czy nie przemycają ropy, broni, terrorystów. W operacji *Iraqi Freedom*, czyli drugiej wojnie w Zatoce, operowali m.in. na rzece Kaa. Ubezpieczali *Czernickiego*, który płynął z konwojem humanitarnym do położonego w głębi lądu portu Umm Qasr, patrolowali rzekę łodziami. Niejednokrotnie musieli wykazywać się bojową sprawnością, w działaniach współpracowali z siłami zbrojnymi i jednostkami specjalnymi sojuszników. Działali także w składzie Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Afganistanie, co najlepiej dokumentuje uniwersalność wyszkolenia, kojarzonych z morzem, komandosów Formozy. Pełnili dyżury bojowe w ramach pozostających w stałej gotowości Sił Szybkiego Reagowania NATO.

W bieżącym roku, w wyniku reformy struktur dowodzenia, jednostkę podporządkowano bezpośrednio Dowództwu Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych. Jednak związki z Marynarką Wojenną pozostają bardzo silne. Często działają wspólnie, a zewnętrznym przejawem ich morskiej historii są, wciąż obowiązujące w Formozie, stopnie wojskowe i mundury wyjściowe jak w Marynarce Wojennej. Aktualnie JW 4026 Formoza dowodzi komandor Dariusz Wichniarek.

A skąd wywodzi się tradycyjna nazwa jednostki? Po wojnie Marynarka Wojenna przejęła ponemiecką torpedownię – wybudowaną w morzu wyspę, stanowiącą element poligonu torpedowego Kriegsmarine. Połączoną z lądem wąską kładką budowlę, nazywano popularnie Formozą, od portugalskiej, historycznej nazwy chińskiej wyspy Tajwan. Był to czas konfrontacji zbrojnej pomiędzy Republiką Chińską na Tajwanie

(Formozie) i komunistycznymi Chinami kontynentalnymi. Skojarzenie zmilitaryzowana wyspa – ląd podsunęło nazwę. A że na gdyńskiej Formozie ulokowali się morscy komandosi – Formoza przyłgnęła także do nich. A wszystkim, którym imponuje tajemnicza służba morskiego komandosa, pragną sprawdzić swoje możliwości, polecamy V już Bieg Morskiego Komandosa. Organizowany pod patronatem Prezydenta Gdyni i dowódcy Formozy odbędzie się już 30 sierpnia, z bazą na terenie Adventure Park w Gdyni Kolibkach. Chętnych jest tak wielu, że lista zgłoszeń jest już zamknięta. Ale przyjrzeć się zmaganiom warto i... zapisać się na przyszły rok. Wszelkie szczegóły znaleźć można na stronie:

www.bieghkomandosa.pl/index.php

Fotoreportaż morski

Kalendarium wydarzeń

Wydarzenia morskie – żeglarskie

17–20.07 Gdynia Regaty 49er Grand Prix Gdynia Cup – klasy 49er, 49erFX

25–27.07 Gdańsk Mistrzostwa Polski 2.4, SKUD 18, PZŻ

31.07–3.08 Targi Wiatr i Woda, Marina Gdynia, program szczegółowy www.wiatr iwoda.pl

01–03.08 Sopot Mistrzostwa Polski Katamaranów Aclass, F18, Open

01–10.08 Puck Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży

01–05.08 Regaty OPP, L'EQ

06–10.08 Regaty w klasach LAS 4,7, Cadet,

TECHNO 293, MOSiR Puck

02–03.08 Gdynia Mistrzostwa Polski Skiff & Dinghi YK Stal Gdynia

Spacer, warsztaty, konkursy kreatywne (bezpłatne)

Konkursy kreatywne

do 22.08 Gdyniński Modernizm w Obiektywie

więcej informacji: www.modernizmgdyni.pl

do 21.08 Współczesna Gdynia Czynniki

więcej informacji: www.weekendarchitektury.pl

Spacer architektoniczne i historyczne

20.07, 26.07, 9.08 program specjalny – Spacer

Gdyńskiego Szlaku Modernizmu – start Miejska

Informacja, godz. 10:00

soboty w okresie letnim – cykl Wakacje z Architekturą

– Gdynia InfoBox, start godz. 12:30

Wykłady otwarte

17.07 Miastomania: piękne Działy Leśne – wykład,

Muzeum Miasta Gdyni, godz. 19:00

Warsztaty

Modelowe miasto – warsztaty – wydarzenie

przeznaczone dla dużych i małych miłośników miasta

i modernistycznej architektury, miejsce – Muzeum

Miasta Gdyni, zajęcia odbywają się codziennie

w godzinach pracy muzeum

Cyklicznie w soboty – Eko green design oraz kulinaria

– warsztaty dla dzieci 6–12 lat, Hale Targowe w Gdyni,

Plac Kreaacji – Hala Łukowa, godz. 10:00–12:30

Cyklicznie w soboty – Warsztaty Gdyńskiego Szlaku

Modernizmu – architektura, przestrzeń, miasto, port –

warsztaty w formule Open (10, 30, 50+), Hale Targowe

w Gdyni, Pawilon 17 w Hali Łukowej, godz. 13:00–14:30

Aktywne i sportowe

21, 28.07 oraz 4.08 cykliczne Gdyńskie Poruszenie

– wspólne bieganie Biegam Bo Lubie – co tydzień

w poniedziałki – Bulwar Nadmorski, start przy

Contrast Cafe, godz. 19:00

14–17.07 Festiwalu Sportów Pływających,

Plaża Śródmieście, start godz. 10:00

25–27.07 Mistrzostwa Świata Red Bull Air Race,

25.07 koncert oraz otwarcie wydarzenia godz.

19:00–22:00, treningi oraz wyścigi

26–27.07 godz. 13:00–19:00

3.08 Beach Sports Festival – Plaża „Śródmieście”,

Turniej siatkówki kobiet i mężczyzn kat. open,

Beach Soccer kobiet i mężczyzn kat. open, godz. 10:00,

zapisy 9:00–9:45

Festiwale

11–19.07 Ladies' Jazz Festival – Teatr Muzyczny,

Gdynia InfoBox, Sala koncertowa Portu Morskiego

w Gdyni, Scena Letnia w Orłowie,

program szczegółowy: www.ladiesjazz.pl

23–27.07 Globaltica World Culture Festival – koncerty

Park Kolibki oraz Stara Wozownia, wystąpią

Family Atlantica (Wenezuela / Wielka Brytania),

Fargana Qasimova Trio, Azam Ali & Niyaz Z Iranu,

Balkan Khans z Bułgarii oraz Same Suki. program

szczegółowy: www.globaltica.pl/program

Cykliczne występy muzyczne

w każdy wtorek Jam Session Blues –

Blues Club, godz. 19:30

w każdą środę Jam Session jazzowe,

Blues Club, godz. 20:00

19, 26.07 oraz 02, 09.08 Muzyczne Hale – Live Music,

plac przy Hali Targowej, godz. 10:00–12:00

w każdy piątek wieczory przy pianinie,

Caffe Anioł, godz. 19:00

Koncerty

17.07 Carvin Jones (USA) Blues Club godz. 19:30

20.07 Muzyczna Podróż w Duecie z cyklu Muzyka

Promenadowa, godz. 16:00

21.07 Jazz na plaży – Janusz Mackiewicz – Elec-Tri-City,

Scena Letnia, godz. 20:00

25.07 koncerty zespołów ZALEF oraz BRODKA XS,

scena Red Bull Tour Bus, 19:00–22:00

26.07 koncerty IFI UDE oraz koncert – KAMP!,

scena Red Bull Tour Bus, 19:00–22:00

27.07 Obsessions Octet on the Road,

Teatr Miejski, godz. 16:00

28.07, 4.08 Życia Garść – Recital Piosenek Anny Jantar,

Scena Letnia, godz. 19:00

3.08 Magicznie i Filmowo – Orkiestra Kameralna

Progress, Kamienna Góra, godz. 16:00

Spektakle teatralne

Scena Letnia – Gdynia Orłowo oraz Dar Pomorza

16.07 Bóg Mordu, Scena Letnia, godz. 20:00

18–20.07 Chory z urojenia, Scena Letnia, godz. 20:00

22, 29.07 Idąc Rakiem, Dar Pomorza, godz. 20:00

24, 30.07 Sammy, Scena Letnia, godz. 20:00

25–27, 31.07, 1–3.08 W Kręgu Namietności – Tango

Piazzolla, Scena Letnia, godz. 20:00

7, 14.07 Piaf po polsku - recital Doroty Lulki

z zespołem, Scena Letnia, godz. 20:00

14.07 Dream Theater, Gdynia Arena, godz. 19:00

3–6, 10–13.07 Jeszcze bardziej zielona gęś,

Scena Letnia, godz. 20:00

Kino Letnie w Orłowie

22.07 Polowanie (Jagten), reż. Thomas Vinterberg,

Dania, 2012, 115 min, Scena Letnia, godz. 21:30

29.07 Dziewczynka w trampkach (Wadja), reż. Haifaa

Al Mansour, Arabia Saudyjska, Niemcy, 2012, 97 min,

Scena Letnia, godz. 21:30

Więcej informacji o wydarzeniach

kulturalnych, rodzinnych i turystycznych:

www.gdyniakulturalna.pl

www.gdyniarodzinnna.pl

www.gdyniaturystyczna.pl

Atrakcyjne miejsca

Planetarium im. Antoniego Ledóchowskiego przy al. Jana Pawła II 2

Planetarium oddano do użytku w 1979 roku. Bryła obiektu została doskonale

wkomponowana w zabytkowy, modernistyczny budynek Wydziału Nawigacji

(budowany przed II wojną jako hotel – Dom Żeglarza Polskiego). Planetarium

wykorzystywane było jako laboratorium astronawigacji dla studentów

Akademii Morskiej. Przystosowane jest także do prowadzenia lekcji dla szkół

i grup zainteresowanych astronomią. W 2011 roku Planetarium wznowiło

działalność po rozbudowie i zainstalowaniu najnowocześniejszej aparatury.

Patron Planetarium kapitan Antoni Ledóchowski był wybitnym wykładawcą

astronawigacji.

Więcej informacji: www.frwsm.com.pl/planetarium.php

Sezon na wycieczkowce

nazwa	bandera	GT	długość [m]	przyplnięcie	wyplnięcie
MSC Orchestra	Panama	92409	292	21.07 g.13:00	21.07 g. 21:00
Ocean Countess	Portugalia	16795	163,5	23.07 g.10:00	23.07 g. 17:00
Mein Schiff 2	Malta	77302	262,51	24.07 g.07:00	24.07 g. 18:00
Aidabella	Włochy	69203	252	26.07 g.08:00	26.07.g. 17:00
Funchal	Portugalia	9563	154,6	31.07 g.14:30	31.07.g. 21:00
Ocean Majesty	Portugalia	10417	130,64	01.08 g.15:30	01.08 g. 21:00
Hamburg	Bahama	15067	144,13	01.08 g. 08:30	01.08 g.18:00
MSC Orchestra	Panama	92409	292	04.08 g.13:00	04.08 g. 21:00
Aidabella	Włochy	6920	252,00	05.08 g.08:00	05.08 g. 17:00

Źródło: www.port.gdynia.pl

Fotoreportaż – strona 6

1,2,3,4 Święto Morza – Manewry Marynarki Wojennej

5. Odsłona tablicy Wiktora Gorządka

6,7. Piknik Muzeum Marynarki Wojennej

8. Zwiedzanie ORP Kondor

Wszystkie wydarzenia odbyły się w ramach Święta Morza.

HISTORIA POWSTAWANIA HAL TARGOWYCH

Foto Quiz Gdynińskiego Modernizmu – rozpoznał budynek modernistyczne Gdyni. Rozpoznał miejsca i obiekty

a

b

c

d

Odpowiedzi szukaj na: www.facebook.com/modernizmgdyni

Foto Quiz Legendy Morskiej. Rozpoznał miejsca i obiekty

a

b

c

d

Odpowiedzi szukaj na: www.facebook.com/legendamorskagdyni

Reklama

SPĘDŹ LATO W GDYNI!

Lato w Gdyni to kulturalno-morski szczyt wydarzeń, w tym znakomite festiwale i koncerty w klubach, słynne regaty, wizyty olbrzymich wycieczkowców, fantastyczne spektakle teatralne przy plaży. Na miłośników architektury czeka Weekend Architektury.

www.gdyniakulturalna.pl
www.gdyniaturystyczna.pl

ODKRYJ GDYŃSKĄ MODERNE!

Cztery trasy Gdynińskiego Szlaku Modernizmu! Unikalny w skali Europy zespół architektury z lat 30. Bezpłatny audioguide oraz katalog Szlaku, atrakcje na Szlaku, w tym: Mini Muzeum Bankowca, Archi Czytelnia, pamiętki modernizmu, FOTO konkurs Szlaku.

www.modernizmgdyni.pl

POZNAJ DWA UNIKALNE GDYŃSKIE MUZEA

50 m od Plaży Śródmieście | ul. Zawiszy Czarnego 1
Przeżyj podróż w czasie do Gdyni lat 20–30. w Muzeum Miasta Gdyni
Ekspozycje na dotyk – poznaj historię polskiej floty wojennej – Muzeum Marynarki Wojennej
Specjalna oferta letnia dla dzieci i młodzieży!

www.muzeumgdynia.pl
www.muzeumwv.pl

GDYŃIA WIDZIANA OD MORZA

Rejsy po gdyńskim porcie to wyjątkowa okazja by zobaczyć miasto od strony morza.
Rejsy codziennie od 10.00 co półtorej godziny.
Bilety: 30 zł normalny | 15 zł ulgowy
Ekspozycja Żegluga Gdańskiej w Gdyni
tel. 58 620 26 42, al. Jana Pawła II 2
(Nabrze Pomorskie)
www.zegluga.pl

GDYŃIA INFOBOX –

OBSERWATORIUM ZMIAN

Wielka makieta miasta i portu morskiego, wielkoformatowa panorama miasta, wieża widokowa z peryskopem – wstęp bezpłatny
www.gdyniainfobox.pl

PRZEŻYJ MORSKĄ PRZYGODĘ!

Szkolenia żeglarskie i nurkowe w Gdyni! Zapraszamy uznane centra nurkowe oraz jachtkluby w gdyńskiej marinie, z wieloletnią tradycją i osiągnięciami.
ZADZWOŃ i dowiedz się więcej
tel. 58 622 37 66 (Miejska Informacja)

PREZENTY MORSKIE – prezenty marzeń!

Zamów przez Internet prezenty morskie z Gdyni, w tym kurs nurkowy, rejs jachtem, wycieczkę RIB-em do Torpedowni. Więcej na stronie:
www.prezentymarzen.pl

WYCIEZKI MORSKIE Z ADRENALINĄ!

Zapraszamy na wycieczki morskie szybkimi łodziami – RIB'ami. Niezapomniane wrażenia na wodzie, panorama morska Gdyni i Trójmiasta, ponadto atrakcje morskie, w tym Torpedownia w Babich Dołach, Klif Orłowski, wrakowiska.
Start – Marina Gdynia
Kontakt tel. 606 262 497
www.riby.pl

POKAZY, SPACERY

I WARSZTATY KULINARNE

Specjalna oferta bezpłatnych pokazów i warsztatów kulinarnych przygotowana przez Hale Targowe oraz Szlak Kulinarny Centrum Gdyni. Zapraszamy rodziców z dziećmi (6–12 lat) w każdą sobotę lata, start godz. 10:00. Plac Kreaacji – Hala Targowa ul. Wójta Radtkego 36/40.
www.haletargowegdynia.pl
www.kulinarnagdynia.pl

Wydawca: Miasto Gdynia

Teksty oraz koncepcja wydawnicza: zespół redakcyjny Agencji Rozwoju Gdyni

Projekt okładki i ilustracja: Izabela Jackowska

Komiks: Olga Obst

Komiks scenariusz: Arkadiusz Brzeczek

Fotoedycja: Przemysław Kozłowski

Fotografie: z zasobów Agencji Rozwoju Gdyni, Urzędu Miasta Gdyni, Muzeum Miasta Gdyni, Muzeum Marynarki Wojennej, Gdynińskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, archiwum Morza, archiwum Akademii Morskiej

Miejska Informacja

ul. 10 Lutego 24

tel. 58 622 37 66

www.gdynia.pl

www.gdyniaturystyczna.pl

